

Precontractuele informatieverstopping voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Duurzame belegging:
een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten** is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de taxonomie.

Productbenaming:
Stichting Pensioenfonds SNS REAAL

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI):
724500T002N4JS8FDY96

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken)

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

☒ ☐ **Ja**

☒ ☐ ☒ **Nee**

☐ Er zal een minimumaandeel **duurzame beleggingen met een milieudoelstelling** worden gedaan: ____%

☐ in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☐ in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☐ Er zal een minimumaandeel **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** worden gedaan: ____%

☒ Het product **promoot ecologische/sociale (E/S) kenmerken**, en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling heeft, zal het een minimumaandeel duurzame beleggingen van 5,60% behelzen

☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☒ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☐ met een sociale doelstelling

☐ zal geen duurzame beleggingen doen

Welke ecologische en/of sociale kenmerken promoot dit financiële product?

Het Pensioenfonds categoriseert ondernemingen en landen waarin het kan beleggen in vijf groepen: onaanvaardbaar gedrag,

- 1) *niet-adaptief,*
- 2) *risicovol,*
- 3) *adaptief en*
- 4) *positieve impact.*

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Voor de groep onaanvaardbaar gedrag (1) past het pensioenfonds een uitsluitingsbeleid toe. Hierbij hanteert het pensioenfonds de volgende criteria:

- *structurele schenders van milieurechten,*
- *mensenrechten,*
- *arbeidsrechten,*
- *fraude,*
- *corruptie of belastingontduiking,*
- *betrokkenheid bij controversiële wapens,*
- *betrokkenheid bij producten/ondernemingen die schade toebrengen aan volksgezondheid of dierenwelzijn.*

Voor de groepen niet-adaptief, risicovol en adaptief (2 t/m 4) past het pensioenfonds ESG-integratietechnieken toe. Hierbij staan de volgende ecologische en sociale kenmerken centraal:

- *gebruik van fossiele brandstoffen,*
- *gebruik van land,*
- *gebruik van water,*
- *gebruik van chemicaliën,*
- *het managen van menselijk kapitaal,*
- *het managen van sociaal kapitaal,*
- *gedrag en integriteit van organisaties.*

Voor de groep positieve impact (5) alloceert het pensioenfonds naar duurzame obligaties uitgegeven door ondernemingen of landen, waaronder green en social bonds, waardoor het pensioenfonds bijdraagt aan de financiering van de energietransitie. of aan projecten met positieve sociale impact. Voor deze categorie kan het pensioenfonds een specifieke duurzame green bonds of social bonds benchmark hanteren.

● **Met welke duurzaamheidsindicatoren wordt de verwezenlijking van elk van de door dit financiële product gepromote ecologische of sociale kenmerken gemeten?**

Het Pensioenfonds meet de verwezenlijking van deze duurzaamheidskenmerken door de volgende duurzaamheidsindicatoren te gebruiken. Voor onaanvaardbaar gedrag:

(1) beoordeling of de uitsluitingslijst door de aangestelde manager van discretionaire mandaten is toegepast en beoordeling in welke mate de uitsluitcriteria van het pensioenfonds van toepassing zijn op de beleggingsfondsen die zijn opgenomen in de beleggingsportefeuille. Dit is van toepassing op alle beleggingen

Voor (2 t/m 4): CO2-footprint, CO2-intensiteit, Water-intensiteit, Afval-intensiteit, ESG-risicoscores, Controversiescores. Dit is van toepassing op alle aandelen en bedrijfsobligatiebeleggingen.

Voor (5) beoordeling of minimumallocaties naar green bonds (en/of social bonds) door de aangestelde manager is toegepast. Dit is van toepassing op de obligatiebeleggingen via discretionaire mandaten.

● **Wat zijn de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk beoogt te doen en hoe draagt de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?**

Het pensioenfonds kan gedeeltelijk beleggen in duurzame beleggingen zoals gedefinieerd in artikel 2 (17) SFDR en kan onder meer beleggen in bedrijven waarvan de economische activiteiten bijdragen aan (één of meerdere) van de zes EU Taxonomy milieudoelstellingen (zoals energie-efficiency of hernieuwbare energie projecten). We streven daarbij niet één specifieke milieudoelstelling na en kunnen ook beleggen in bedrijven die bijdragen aan andere milieu- of sociale doelstellingen.

● **Hoe doen de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk beoogt te doen geen ernstige afbreuk aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen?**

Op deze beleggingen past het pensioenfonds het eigen uitsluitingsbeleid toe, waardoor gewaarborgd is dat geen ernstige afbreuk aan ecologische of sociale beleggingsdoelstellingen wordt gedaan. Daarnaast hanteert de aangestelde beheerder een strikt beoordelingsraamwerk voor ondernemingen die groene obligaties uitgeven.

— **Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?**

Het pensioenfonds houdt in het beleggingsbeleid rekening met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren. Binnen de duurzame beleggingen (green bonds en social bonds) beleid staan de navolgende ongunstige effecten centraal:

- (1) Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO),*
- (2) Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clusterprojectielen, chemische wapens en biologische wapens) en*
- (3) Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten. Dit is terug te vinden in het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen beleid dat op de website van het pensioenfonds is gepubliceerd.*

— **Hoe zijn de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:**

Het pensioenfonds houdt in het beleggingsbeleid rekening met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren. Binnen de duurzame beleggingen (green bonds en social bonds) beleid staan de navolgende ongunstige effecten centraal:

- (1) Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).*

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

In de EU-taxonomie is het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” vastgesteld, dat inhoudt dat op taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie en dat vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen ook geen ernstige afbreuk doen aan milieu- of sociale doelstellingen.

Wordt in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Ja, Het pensioenfonds houdt in het beleggingsbeleid rekening met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren. Binnen het beleid staan de navolgende ongunstige effecten centraal:

(1) Broeikasgasintensiteit van ondernemingen waarin is belegd, via ESG-integratie technieken en het betrokkenheidsbeleid;

(2) blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen; via het uitsluitingsbeleid en ESG-integratietechnieken;

(3) Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), via het uitsluitingsbeleid en betrokkenheidsbeleid

(4) Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunities, chemische wapens en biologische wapens), via het uitsluitingsbeleid, en

(5) Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten, via het uitsluitingsbeleid.

Het uitsluitingsbeleid van het pensioenfonds is direct van toepassing de alle discretionaire mandaten. Voor fondsoptlossingen wordt die via het selectiebeleid ingevuld.

Nee

Welke beleggingsstrategie hanteert dit financiële product?

De **beleggingsstrategie** stuurt beleggingsbeslissingen op basis van factoren als beleggingsdoelstellingen en risicotolerantie.

Praktijken op het gebied van **goed bestuur** omvatten goede managementstructuur en, betrekkingen met werknemers, beloning van het betrokken personeel en naleving van de belastingwetgeving.

Het pensioenfonds voert een beleggingsstrategie waarbij het renterisico van de verplichtingen wordt beheerst via de Matchingportefeuille. Hieronder vallen de volgende beleggingscategorieën: Europese staatsobligaties, liquiditeiten, derivaten, bedrijfsobligaties, collateralized, asset backed securities en hypothecaire leningen. Daarnaast hanteert het fonds de rendementsportefeuille, waaronder de volgende categorieën vallen: aandelen, vastrentende waarden, liquiditeiten, niet beursgenoteerd vastgoed, staatsobligaties van opkomende markten. De allocaties volgen uit de Asset Liability Management berekeningen en die input vormt voor de Strategische Asset Allocatie.

Op deze portefeuilles is het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen beleid van het fonds, dat op de website is gepubliceerd en doorlopend wordt onderhouden van toepassing. Het is hier te vinden: <https://pensioenfonds-snsreaal.nl/over-pensioenen/documenten#P1683>.

Binnen het MVB-beleid zet het pensioenfonds de volgende elementen in:

- Uitsluitingsbeleid voor ondernemingen en landen gebaseerd op onze Fundamentele Beleggingsbeginselen welke zijn gericht op zowel gedrag als product.
- Uitsluitingsbeleid gerelateerd activiteiten die de grootste negatieve bijdrage leveren aan klimaatveranderingsproblematiek.
- ESGintegratie door SFDR 8 en 9 beleggingsfondsen in portefeuille op te nemen, door een gunstige ESGscore te realiseren, door een decarbonisatiepad tot 2050 na te streven voor de aandelen, bedrijfsobligatie en vastgoedportefeuille.
- Allocaties naar duurzame obligaties te maken.
- In de selectie van beleggingsfondsen het voting, engagement en uitsluitingsbeleid (daar waar relevant gezien de beleggingscategorie) te beoordelen.

Welke bindende elementen van de beleggingsstrategie zijn bij het selecteren van de beleggingen gebruikt om te voldoen aan alle ecologische en sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Het pensioenfonds past een uitsluitingsbeleid toe, waarbij wordt afgedwongen dat ondernemingen en landen die onwenselijk gedrag vertonen en/of onwenselijke producten produceren worden uitgesloten van beleggingen. Hierbij hanteert het pensioenfonds de volgende criteria, structurele schenders van:

- mensenrechten
- arbeidsnormen
- milieunormen
- anticorruptie
- consumentenbelangen
- Wetenschap en technologie
- Mededinging
- Belastingen
- betrokkenheid bij controversiële wapens,

Daarnaast past het pensioenfonds klimaatgerelateerde uitsluitingen toe bij:

- arctische olie en gas exploratie,
- winning van schalieenergie,
- thermische kolen mijnbouw,
- energie opwekking d.m.v. thermische kolen,
- winning van teerzanden.

Deze criteria passen wij volledig toe op de discretionaire mandaten. Voor de fondsbeleggingen geldt dat het pensioenfonds geen discretie heeft over de uitsluitingen, maar zal het fonds in het selectie en evaluatiebeleid toetsen in welke mate het door de beheerder gevoerde uitsluitingsbeleid overeenkomt met de criteria van het pensioenfonds.

Daarnaast maakt het pensioenfonds voor de discretionaire mandaten harde afspraken met de beheerder ten aanzien van de minimumallocaties en groeidoelstellingen van duurzame obligaties. De hoogte van de doelstelling varieert per beleggingscategorie.

Deze afspraken legt het pensioenfonds zoveel mogelijk vast in de vermogensbeheerovereenkomst. Voor de fondsbeleggingen van het pensioenfonds (aandelen, staatsobligaties opkomende markten, vastgoed & hypotheek) geldt dat geen bindende elementen op beleggingsfondsniveau zijn vastgelegd, wel hanteert het pensioenfonds voor interne monitoringsdoeleinden op het niveau van de beleggingscategorieën aandelen, bedrijfsobligaties en vastgoed doelen voor CO2intensiteit en ESGrisicoscores.

● **Wat is het toegezegde minimumpercentage voor het beperken van de beleggingsruimte overwogen vóór de toepassing van die beleggingsstrategie?**

Het door het pensioenfonds toegepaste uitsluitingsbeleid is niet gericht op een bepaald percentage van het universum, maar puur op activiteiten & gedrag van ondernemingen en landen. Daarom is hieraan geen minimumpercentage gekoppeld.

● **Wat is het beoordelingsbeleid voor praktijken op het gebied van goed bestuur van de ondernemingen waarin is belegd?**

Het pensioenfonds past een uitsluitingsbeleid toe, waarbij grove schendingen van internationale normen, zoals het VN Global Compact uit de portefeuille worden geweerd. Hiermee borgt het fonds dat praktijken op het gebied van goed bestuur van ondernemingen in de beleggingsportefeuille voldoen aan de eisen van het pensioenfonds. Dit beleid is volledig van toepassing op de discretionaire mandaten (staatsobligaties, bedrijfsobligaties, asset backed securities, covered bonds).

Ook past het pensioenfonds deze uitgangspunten via het selectiebeleid zoveel mogelijk toe op de fondsbeleggingen in de portefeuille (alle overige beleggingscategorieën). Voor de beleggingsfondsen geldt dat het pensioenfonds stuur op SFDR artikel 8/9 fondsen, waarbij door de beheerder van het beleggingsfonds zelf een beoordelingsbeleid wordt toegepast voor praktijken op goed bestuur.

Daarnaast hanteert het pensioenfonds de doelstellingen dat voor de aandelenportefeuille als geheel en bedrijfsobligatieportefeuille als geheel de ESG-risicoscore, waarvan Governance-kenmerken een integraal onderdeel vormen, nooit slechter mogen zijn dan de score van de brede marktindex.

Welke activaallocatie is er voor dit financiële product gepland?

Het pensioenfonds past als bindend element, teneinde te voldoen aan ecologische en sociale kenmerken van het pensioenfonds (lees: het MVB-beleid), een eigen uitsluitingsbeleid toe. Dit is van toepassing op het liquide deel matchingportefeuille, namelijk staatsobligaties, bedrijfsobligaties, asset backed securities & covered bonds. De strategische norm van deze portefeuilles bedraagt 51% van de totale beleggingsportefeuille. Omdat binnen de strategische norm wordt gewerkt met bandbreedtes, betekent dit dat de liquide Matchingportefeuille zich tussen de bandbreedte 42% - 60% kan bevinden, voordat tot herbalancering van de portefeuille wordt overgegaan. Daarmee kan het pensioenfonds een minimumaandeel afgeven van de beleggingen waarop het eigen uitsluitingsbeleid van toepassing is, van 42%.

Daarnaast past het pensioenfonds het bindende element toe van minimumallocaties en groeidoelstellingen naar duurzame obligaties (niet zijnde duurzame beleggingen conform EU Environmental Taxonomy Verordening) in de liquide matching portefeuille. Daarvoor kan het pensioenfonds eveneens een minimumpercentage van 42% afgeven. De daadwerkelijke minimumallocatie naar duurzame obligaties varieert per onderliggend mandaat.

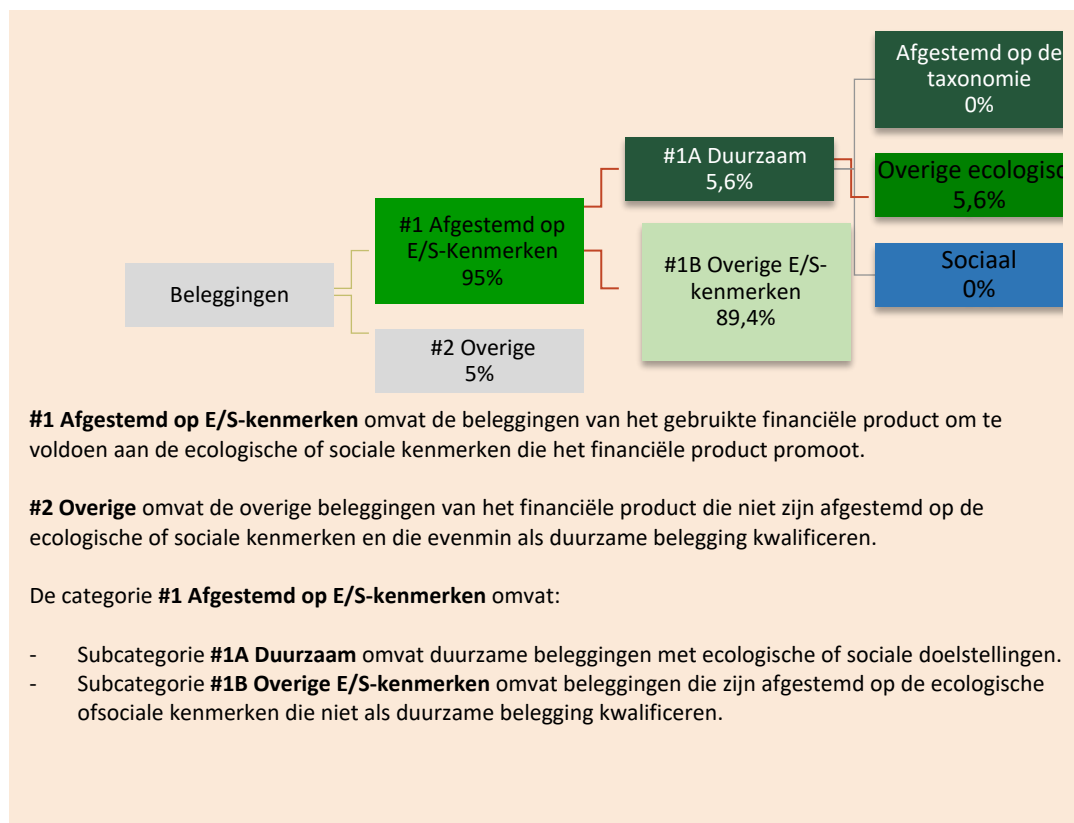
Voor het overige deel van de beleggingsportefeuille maakt het fonds gebruik van beleggingsfondsen die door externe vermogensbeheerders worden beheerd. Het kan zo zijn dat het uitsluitingsbeleid van het beleggingsfonds (gedeeltelijk) overeenkomt met het uitsluitingsbeleid van het pensioenfonds, waarmee deze eveneens bijdragen aan de ecologische en sociale doelstelling van het pensioenfonds. Dit deel van de beleggingen betreft de aandelenfondsen (normgewicht 22,5%, minimum 18,5%), het hypotheekfonds (norm 10%, minimum 8%), vastgoedfondsen (norm 8%, minimum 4,5%), het high yield bond fonds (norm 3,5%, minimum 2,5%) en het emerging markets debt fonds (norm 5,3%, minimum 4,3%).

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen.

● **Op welke wijze voldoet het gebruik van derivaten aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot?**

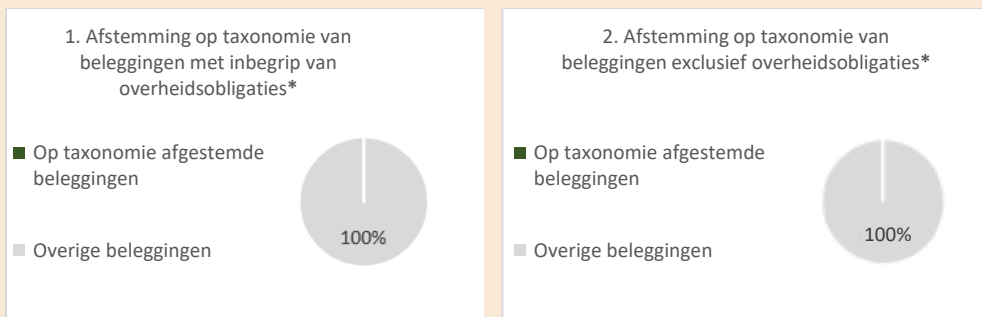
Het pensioenfonds gebruikt derivaten enkel voor het beheersen van financiële marktrisico's en niet voor het realiseren van de MVB-doelstellingen.

In welke minimale mate zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EUtaxonomie?

0,0%

De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of staatsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in staatsobligaties.

*Voor deze grafieken omvatten "staatsobligaties" alle blootstellingen aan staatsschulden.

● **Wat is het minimumaandeel beleggingen in transitie en faciliterende activiteiten?**

0,0%

zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat is het minimumaandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet zijn afgestemd op de EUtaxonomie?

0,0%

Wat is het minimumaandeel van sociaal duurzame beleggingen?

0,0%

Welke beleggingen zijn opgenomen in “#2 Overige”? Waarvoor zijn deze bedoeld en bestaan er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Het pensioenfonds reserveert hier uit voorzichtigheidsbeginsel 5% voor cash of derivatenposities die mogelijk niet (kunnen) voldoen aan de duurzaamheidseisen. Alle (overige) strategieën binnen de beleggingsportefeuille zijn onder SFDR geclassificeerd als artikel 8 of 9.

Is er een specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te bepalen of dit financiële product is afgestemd op de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Referentiebenchmark zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die dat product promoot.

Het pensioenfonds heeft geen referentiebenchmark aangewezen -in de zin van de SFDR wetgeving- om te bepalen of de pensioenregeling als geheel is afgestemd op de sociale en milieukenmerken die volgens het MVB-beleid worden nagestreefd. Wel kan het zo zijn dat voor specifieke beleggingscategorieën en/of onderliggende beleggingsstrategieën duurzame benchmarks worden gebruikt. Hierbij kan worden gedacht aan EU Klimaatbenchmarks, waarmee CO2-reductie wordt nagestreefd en/of benchmarks voor duurzame obligaties, waaronder groene en/of sociale obligaties.

● **Hoe wordt de referentiebenchmark doorlopend afgestemd op alle ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?**

Groene obligaties worden uitgegeven voor projectfinanciering van projecten die bijdragen aan klimaatveranderingmitigatie en/of -adaptatie. Deze kunnen betrekking hebben op energie-efficiency en/of hernieuwbare energiebronnen en worden opgenomen in de green bonds benchmark. Daarmee is de doelstelling van het fonds 'financiering van de energietransitie' afgestemd op de index.

● **Hoe wordt de afstemming van de beleggingsstrategie op de methodologie van de index doorlopend gewaarborgd?**

De beheerder heeft een beperkt risicobudget om af te mogen wijken van de index.

● **In welk opzicht verschilt de aangewezen index van een relevante brede marktindex?**

Deze index verschilt van de reguliere index door enkel obligaties toe te staan die kunnen worden gekenmerkt als groene obligaties.

● **Waar is de voor de berekening van de aangewezen index gebruikte methodologie te vinden?**

<https://www.msci.com/documents/1296102/26180598/BBG+MSCI+Green+Bond+Indices+Primer.pdf>

Waar is er online meer productspecifieke informatie te vinden?

U vindt meer productspecifieke informatie op de website:

[Welkom bij Pensioenfonds SNS-REAAL](https://pensioenfondssnsreaal.nl) | pensioenfondssnsreaal.nl